

L-AHWA CATANIA

BUZZETT DRAMMATIKU

TA'

GINO MUSCAT-AZZOPARDI

Stampat fid-Dar ta' S. Ġużepp—Hamrun,

Hadd ma jista' jaħdem fuq il-palk, jew ixandar minn fuq
ir-Rediffusion, jew juża xort'ohra din il-biċċa teatriali
minghajr is-sensja tal-kittieb.

JIEHDU SEHEM:

ĠETTA (78)

PAWLU (74)

FONSU (72)

GEJTU (70)

It-Tabib ZAMMIT (40)

Fostna: 11-lum.

KELMTEJN QABEL

IRRID ninsa għal mument li l-awtur ta' dan il-buzzett drammatiku huwa hija Gino. Madankollu l-ħila ta' hija bhala "kitieb tal-palk" hija tant magħrufa li ma għandhiex bżonn tat-tiffhir tiegħi; iżda din id-darba kien jehtiegħi ngħid dawn il-kelmtejn għax l-awtur, b'din il-bieċa xogħol ma riedx bħas-soltu jagħtina bieċa xogħol ta' psikoloġija li minn fomm l-artista tghaddi għal fuq il-pubbliku u għgħgħu jhoss ferħ jew niket, iġgagħlu jara fl-artist il-bniedem li jgħix fostna fil-ħajja ta' kuljum u li ahna ffit nagħtu kas tiegħu.

F'kelma waħda l-awtur b'din il-bieċa xogħol ried jagħmel esperiment u studju fuq il-pubbliku aktar milli studju letterarju u drammatiku.

L-awtur sejħiha "buzzett drammatiku". Il-qarrej jista' jsejħiha li joġġbu hu, imma nista' ngħidli minn issa li fiha ma huwa sa jsib xejn partikulari, jġifieri u la *plot* komplikat u la nisġa elaborata.

L-akbar parti tal-buzzett tikkonsisti f'djalogar naturali u final mhux mistenni.

Djalogar aktarx brillanti l-ħin kollu u final traġiku li jasal f'kolp wiehed.

L-awtur mela ried jara jekk il-pubbliku jafx u jistax jimxi mas-sitwazzjoni.

L-awtur dan il-buzzett kitbu bhala esperiment, u jien nix-tieqlu suċċess.

IVO MUSCAT-AZZOPARDI.

San Ġiljan, 25. 10. 52.

L-AHWA CATANIA

BUZZETT DRAMMATIKU

TA'

GINO MUSCAT-AZZOPARDI

XENA:

Kamra b'mobbli c'aktarx godma kif ikollhom nies ta' nofs kedda. Vetrina mimlija b'fajzenza, figurini, tazzi, eċċ. Gradenza naha oħra bis-solti tliet bozoz fuqha, waħda b'arlogġ indurat u t-tnejn l-oħra b'vażett bi fjuri artiċijali. Tavolin inghotti b'tapit, u b'qasrija tar-ram fuqu. Ritretti ta' nies tal-familja mdendlin 'il hinn u 'l hawn. Inkwatri taż-żejt u imitazzjonijiet kemm trid. Bieb fil-fond li jagħti għal isfel u iehor f'kull ġenb. Xi lampa kbira milli kienu jużaw fl-antik. Kollox jidher li f'din il-kamra jgħammru nies xjuħ li jgħixu bil-ftit renta li għandhom.

ĊETTA: *(Xiha ta' madwar 80 sena, tinsab fuq pultruna b'kutra tas-suldati fuq irkobbtejha; marida; walpa tas-suf madwar għonqha maqfala fuq sidirha. Xall iehor tas-suf ukoll, mit-fuq fuq dahar il-pultruna għal meta thoss il-bard. Hija qiegħda traqqa' flokk ta' raġel).*

FONSU: *(Xih ta' madwar it-72 sena, iżda li jġibhom tajjeb, jidhol wara ftit) (Għaddi... għaddi. sur duttur... (lil Ċetta) Ċett, ara min ġie jarak dalgħodu... it-tabib, Ċett...*

TABIB: *(X'aktarx żaġġuq, bis-solita valigġetta f'idu) Kif inhija x-xwejjha tagħna?*

ĊETTA: *Idhol, sur duttur... tih sigġu Fonsu...*

TABIB: *(Ipoġġi l-valigġetta u l-kappell fuq sigġu u jiegaf iħares lejn ritratt imdendel mal-ħajt hdejn is-sigġu) Dan ix-xiħ tagħkom, Fonsu?*

FONSU : Le! Dak, Alla jahfirlu, hija Salvu, ma nahsebx li lhaq-tu int...

TABIB : Kemm ilu mejjet?

ĊETTA : Tgħid m'ilux xi tletin sena?

FONSU : Ilu żgur... jien mhux dejjem kelli erbgħin sena meta halliena? Il-lum qbiżt is-sebghin...

TABIB : (*Dejjem jifli r-ritratti u l-oġġetti tal-vevtrina*) Ma jid-hrulekx, tafx Fons; u Ċetta tagħna?

ĊETTA : Jien kont il-kbira fost l-aħwa... ikolli ngħid m'ahniex bogħod għat-tmenin.

FONSU : Jien ma ngħidx li għandek tmenin, Ċett...

ĊETTA : Fl-annu sessantanove... aghmel ftit il-kont sur duttur.

TABIB : Sessantanove... wiehed u tletin għas-seklu u sebgha u erbgħin fuqhom... hemm aħna : tmeninja u sebghin...

FONSU : Ma għidtlekx li ma għandekx tmenin...

ĊETTA : U iva... tmenin u tmeninja u sebghin... Nriku hu Briku.

TABIB : U tgħid xi tnejn ma hbejtx, Ċett?

ĊETTA : Tgħid int naghmel bħan-nisa ta' daż-żmien...

TABIB : Huwa billi tgħix kemm-il sena għandek m'inti sa ssib lil hadd jehodok xi għaxra minuhom...

FONSU : U żgur ukoll. Mhux dik il-kistjoni? Issa billi hawn hafna jbiddu snienhom, u jbiddu l-lewn ta' xagħarhom? La ma tistax tiddel il-fidi tal-Magħmudija x'jiswa?

ĊETTA : Il-Kappilan iholl u jorbot...

TABIB : (*Dejjem bħal qabel*) Allura, Fons, inti taħbat iż-żgħir fost l-aħwa?

FONSU : Leqq! Ċetta l-kbira, warajha, Alla jagħtih il-Glorja tal-genna, hija Salvu, imbagħad Pawlu, wara jien u Gejtu ż-żgħir nett...

TABIB : Mela Gejtu l-benjamin!

ĊETTA : Gejtu tmenin snin iżgħar minni sewwa sewwa...

TABIB : (*Imur fuq Ċetta*) Intant, int kif tħossok?

ĊETTA : Narani sejra lura bħal granċ... sa għajnejja hallewni... nisthi ngħidlek, sur duttur, li biex inraqqa' dan il-flokk ta' Pawlu, kelli nsejjah lil Fonsu sabiex idahħalli l-ħajta fil-labra...

TABIB : U iva, b'daqshekk ma ġara xejn... Hawn tfal ta' għoxrin sena diġà bin-nuċċali.

FONSU : Mhux dar li ngħidilha? Izda mur fehema... Waħħlet f'rasha li ta' tmenin sena għandha tibqa' tigri u titħabat bħal meta kellha ħamsa u għoxrin...

ĊETTA : U kif għaddew dawn it-tmenin sena, hux, sur duttur?

TABIB : Iż-żmien iġġaddi, jiena żgur ma ngħix daqshekk...

FONSU : Leqq! Dak ma tistax tgħidu, forsi tgħix mija; jiena wkoll, kienu għamluli l-Griżma meta kelli sentejn għax it-tobba kienu qatgħu qalbhom minni... safrattant għext sebgħin sena oħra .

ĊETTA : Iżda, sur duttur, għal din il-marda tiegħi ma jagħtux irkaptu? Imgħaġġbin x'inhuma jivvintaw it-tobba ta' barra daż-żmien...

TABIB : (*Bi tbiissima*) Jista' jkun li għad isibu xi rimedju... ma nafx. . Għax int, Ċett, kif dejjem ingħidlek, proprjament lanqas tista' tissejjaħ marida... mohħok għadu ċar aktar minn tiegħi, l-Inferrn, Alla jbierek, għadu intatt... l-istonku, id-demm... kollox għadu tajeb...

ĊETTA : Din l-imgħarrqa qalbi...

TABIB : Lanqas ma tista' tgħid li qalbek marret... għandek kollox għadu tajeb, iżda kollox għajjen... kollox għandu tmenin sena...

ĊETTA : Fi ftit kienem qiegħda nnin bin-naqra n-naqra...

FONSU : Insomma għandna nwillu. Min b'qalbu, min bil-fwied, min b'xi haġa oħra... għal din id-dinja m'ahniex u fl-abħar irridu nagħmluha.

TABIB : U niringrazzjaw dejjem lill-Bambin li silifna dan il-għomor kollu.

ĊETTA : Dak mitt darba u elf! Allahares kelli noqgħod insemmielkom lil dawġ kollha li twieldu warajja u rajthom imutu ma' tul haġti.

TABIB : Ara Ċett... fid-dinja kollox għandu l-irpos tiegħu : il-mohħ jistrieħ waqt li l-bniedem ikun riegħed, ir-rigħejn, il-għajnejn, l-istonku, kollox, insomma, għandu l-mistrieħ tiegħu... u mhux dan biss : arlogg xi darba jispiċċalu l-habel u jieqaf, il-ferrovija tieqaf għal xi ftit fl-istazzjon, il-vapur, l-ajruplan, kollox insomma... iżda l-qalb, le : il-qalb biss ma tieqaf qatt.. u gwaj jekk tieqaf għal nofs minuta biss... il-qalb sejra dejjem...

FONSU : Imbierka s-Sapjenza t'Alla!

ĊETTA : Tiskanta kif fi tmenin sena shah...

TABIB : Tmenin sena, lejl u nhar, il-hin kollu... fl-abħar tagħja.

FONSU : Tagħja żgur...

ĊETTA : Kos, tmenin sena fihom!

VIII

- TABIB : Int stess lanqas tista' timmagima. T'menin sena sejra dejjem.. b'danakollu, avvolja qalbek xjehet u tinsab fjak-ka, ma tistax tghid ghadx tkompli tħabbat sena, hamsa, għaxar snin oħra. T'rid tibza' għaliha : xejn taħbit, xejn taraġ...
- ĊETTA : X'taraġ, taraġ...
- TABIB : Nejn inkwiet. Ikel hafif... klicm mill-inqas u rpos kemm tiflah. Dawk il-qtar li kont ordnajtlek għadek teħodhom?
- FONSU : Dan żgur; tliet darbiet kuljum.
- TABIB : Jidhirli li ma għandix x'inghidlek aktar... halli nara ftit il-polz (*Jaralha l-polz—u wara ftit*) Is-soltu...
- ĊETTA : Meta terġa' tiġi tarani, sur duttur?
- TABIB : Verament, jiena ma għandix għalfejn niġi narak ta' spiss; il-lum kont għaddej minn hawn u fettilli nitla' nara kif inti... Kif għidtlek, jiena ma nista' nagħmillek xejn...
- FONSU : Izda dawk il-qtar tibqa' teħodhom, hux veru?
- TABIB : Mela le! Dejjem igħinuha... m'humieq sa jirrangawliha qalbha, tafx, izda dejjem igħinuha, insomma... (*jieħu l-kappell u l-valiġġetta*) Selluli għal Pawlu u għal kulhadd. Sahha, Ċett...
- FONSU : Halli nwasslek...
- TABIB : M'hemmxx għalfejn, Fons, it-taraġ żejjed lanqas għalik m'huwa tajjeb.
- ĊETTA : Ejja arani, taf, sur duttur...
- TABIB : U mela le!... Bongornu. (*jittaq*).
- ĊETTA : (*Lil Fonsu*) Kif igħaddi ż-żmien, għadni nara lil ommu sa titgħarras...
- FONSU : U tgharrset, u żżewġet, u keilha tifel, u kiber, u sar tabib .. u qalbek baqgħet tħabbat dejjem, Ċett...
- ĊETTA : Fons, lil Gejtu rajtu?
- FONSU : Mela le? Ma nafx kif għadu ma wasalx; kien il-quddies tat-tmienja; kellu jmur jara lil ma nafx lil min u jibqa' ġej hawn dritt.
- ĊETTA : Dawk it-tiġieġ tajthom xi ftit qaramboċċ?
- FONSU : Tajthom... donnhom bdew jerfgħu mill-bajd, il-lum ma ġbartx hliet tnejn.
- ĊETTA : Waħda għalik u l-oħra għal Pawlu; bajda friska tif-taħlek għajnejk... Mhux li kien Gejtu jiġi qabel jasal Pawlu...
- FONSU : U billi jkun hawn Pawlu sa taqa' d-dinja?
- GEJTU : (*Minn isfel, igħajjat*) Fons?... Ċett?... Fonsu?...
- ĊETTA : Wasal ..

- FONSU : (*Fuq il-bieb tan-nofs*) Itla' Gejt... itla'... (*lil Ċetta*)
 Ċett x'inwaddab fil-brodu? F'tit ross jew tarja fina?
- ĊETTA : Pawlu donnu aktar iħobb ir-ross.
- ĠEJTU : (*Raqel ta' madwar is-70 sena*) Kif ahna, Ċett? Kont qiegħed nitkellew mat-tabib; qalli li m'intix hażina...
- ĊETTA : U jekk m'inhiex hażina lanqas jien tajba : qalbi fjak-ka... marret... int kif int, Gejt?
- ĠEJTU : Jien ma nistax ingerger... U int, Fons?
- FONSU : Lili kif tarani pingini. Irrid insajjar, irrid noħroġ nixtri... quddiesa nisraqha bħal halliel... irrid nilhaq mađ-dar u issa, biex tagħqad, fl-aħħar ta' hajti kelli nsir infermier ukoll.
- ĠEJTU Ċett, mhux għax irrid nindabilkom, iżda, kif qatt ma thajjartu tagħndu konsulta? Mhux għax ma għandix fiduċja fit-tabib Zaimat, tafx? Iżda, imgħagġbin hawn professur ġdid kemm huwa bravu.
- ĊETTA : Din il-konsulta għalfejn?
- FONSU : Aghmel kont billi wieħed jagħmel konsulta ma jitlef xejn... ma nahsibx li t-tabib sa jieħu fastidju...
- ĊETTA : U x'konsulta, konsulta! Araw issibux min irid jixtri xi hamsin sena mill-għandi fuq spallejja...
- ĠEJTU : Dak x'għandu x'jaqsam? Naħ li dan il-professur ġdid qiegħed jagħmei il-mirakli. Lil Kelinu, it-tifel ta' Saver *it-tewmi* tafuh?... hames snin kien ilu f'qiegħ ta' sodda, rawh it-tobba ta' Malta kollha u hadd ma sab irkaptu... sa Sqallija kienu haduh... il-lum, Alla jbierek, jekk tarah!...
- ĊETTA : U kemm-i' sena għandu?
- FONSU : Ma għandux għoxrin sena, tgħid?
- ĊETTA : Għoxrin sena... għoxrin sena... meta jiena kelli għoxrin sena...
- ĠEJTU : X'għandu x'jaqsam, Ċett?
- ĊETTA : U mela ma għandux x'jaqsam? Għoxrin sena bħal tmenin?
- ĠEJTU : Il-bierah fil-gazzetta kont qiegħed naqra li wieħed l-Amerka għalaq mija u għoxrin sena...
- FONSU : Inbierka s-Sapjenza t'Alla!
- ĊETTA : U Ġiezu Ġiež...mija u għoxrin sena! Erbgħin sena akbar minni. U int dawn il-praspar temminhom?
- ĠEJTU : Mela ma nemminhomx? Ma nemminhomx il-għala?
 U Pawlu x'igħid? Qatt ma ħajrek biex tagħmel konsulta?
- FONSU : S'issa qatt ma qal xejn...

GEJTU : Ma jmissux... dak *bravu*... dak jifhem f'kollox...

ĊETTA : Jaf li żmien mitluf...

GEJTU : Dan żgur, dak sargu!... dak għaref tant!...

ĊETTA : Jahasra Gejt... ma nibdewx bhas-soltu...

GEJTU : Ma nibda xejn... jien għall-ġid tiegħek qiegħed ingħid-lek... jiena qatt ma bdejt il-ġlied jien... u, jekk m'inhix miġbur hawn magħkom imħabba fih...

FONSU : Għax int qatt ma terhilu waħda għaddejja, Gejt...

GEJTU : Le, imħallih jagħmel bija u bi flusi dak li jrid u dak li jogħġbu!

ĊETTA : Iva ahna m'ahniex flimkien? Qatt ikollna x'ingħidu? Tkellem Fons : qatt ikollna x'ingħidu?

FONSU : Kulhadd jagħmel xogħlu u barra bid-daqq...

GEJTU : Għax sabkom żewġ bċieċen...

ĊETTA : Bċieċen? Bċieċen kif?

FONSU : Bċieċen xejn! Jien ninqala' għad-dar u nagħmel ix-xogħol tad-dar, huwa jinqala' għall-kontijiet u jiehu hsieb il-kirjiet u l-flus...

ĊETTA : ...u jiena ma ninqala' għal xejn u noqgħod hawn impannata ..

FONSU : Naf li fi xjuhna jmissna rabbejna aktar għaqal milli għandna; kieku wiehed flok kelutejn iġhid waħda biss, kieku ninsabu miġburin hawn l-erbġha li ahna u ma waqajniex fi lsien in-nies...

GEJTU : Hallik min-nies, Fons... lili n-nies qatt ma beżżgħetni.

FONSU : Ma nafx... ma nafx... ara sejjer nara dak il-brodu li hemm fuq in-nar... (*il Ċetta*) Ross, hux, għidli nwaddab?

ĊETTA : Għad hemm xi ftit immoqqi? Jekk ma hemmex ġib hawn imnaqqilek ftit malajr...

FONSU : U hemm... mela ma hemmex... (*jittlaq*).

ĊETTA : Twaddabx aktar minn nofs kikkra...

(*Wara pawsa ċkejna*)

GEJTU : (*Ipoġġi bil-qiegħda hdejn Ċetta*) Ċett, aqtagħli kurżità : dik il-għalqa li kienet messitek fuq ir-riħ ta' Haż-Żabbar, b'kemmu hija mqabbla fis-sena?

ĊETTA : Ma nafx sewwa, Gejt, għax Pawlu jiehu hsieb kollox, iżda, dik x'tista' ġġib? Għaxar liri fis-sena?

GEJTU : Għaxar liri? X'inti tgħid? Għaxar liri kienet imqabbla fi żmien missieri...

ĊETTA : Mela daqshekk għadha għax Pawlu la qatt għolla qbie-la u lanqas kera...

GEJTU : Għax għaref... għax bravu... il-għalqa li tmixx ma' tiegħek għadhom kemm tawha ċens bi tmintax irbiegħi l-gasba...

ĊETTA : Jien, jahasra! ma nifhimx...

GEJTU : U donnu inqas Pawu ma tant jifhem, jew ma jridx jifhem... B'le tavanżaw fuq dik il-għalqa tistgħu gġibu l-ahjar seftura dđur bikom.

ĊETTA : Seftura hawn ġew? Mela ndum ma ndaħħal mara barranija naraha tieko! f'wiċċi, kieku mmut l-għada.

GEJTU : Int taħseb li Fonsu jiflah għat-tisjir u għall-faċendi tad-dar?

ĊETTA : Għaliex? M'ahniex għaddejjin?

GEJTU : Dan żgur... wieħed jilgħabha ta' sinjur, jippassiġġa barra u fil-każni, u Liehor isefter. Ma hsibtx, jewwilla, li Fonsu ta' l-azzar, hux?

ĊETTA : Int dejjem b'xi waħda gđida, Gejt... Seftura jonqosna! Inġibu waħda minn dawk li kienu ma' l-Ingliži, minn dawk li jinżebgħu...

GEJTU : Mela hemm bżonn tkun waħda milli jinżebgħu? Mara mdaħħla fiż-żmien li tiehu hsieb it-tisjir, it-tfarfir u x'naf jien.

ĊETTA : Għaliya ma tantx hemm bżonn ta' tisjir u Pawlu u Fonsu m'humniex indorrija jieklu minn taht idejn mara barranija.

GEJTU : Jidraw... jidraw...

ĊETTA : Iva... halli jagħhalqu t-tmenin sena bhali...

PAWLU : (*Nih ta' madwar 74 sena. Jidhol min-nofs*) Jien hawn Ċett... Fonsu fejnu?

ĊETTA : Għaliya isfel... fil-kċina...

PAWLU : Mill-gđid inqas xi haġa?

ĊETTA : Nejn, Pawl; ftit ilu kien hawn it-tabib... fettillu jgħaddi jarani.

PAWLU : Bravu! U x'qallek?

ĊETTA : Bhas-soltu : nissokta niehu dawk il-qtar, ikel hafif, u taħbit xejn.

PAWLU : Jiena diebel f'kamarti, meta tkun waħdek sejjahli (*ikun sejjer*).

GEJTU : (*Iqum minn postu*) Tista' tibqa' hawn... jiena hiereg...

PAWLU : (*Bi bruda*) Għaliya tista' tibqa' kemm trid; jiena ma inbix inkeċċik...

GEJTU : Naf, iżda tidher li ma tantx hadt pjaċir bija...

PAWLU : Tista' toqghod hawn sa ghada; din id-dar mhix tiegħi wahdi... kif għandi sehem jien, għandha sehem Ċetta u għandu sehem Fonsu.

GEJTU : U jien ukoll; tinsieix li jien ukoll għandi mir-raba' wahda.

PAWLU : Ta' sehaek dejjem tajnik il-kerà li tlabtna...

GEJTU : Naf... u dejjem tajtkom l-irċevuta... Taf x'hemm tajjeb, Pawl? Li minix niekol bil-kerà li qiegħed tagħtini inti... lanqas għas-sigarretti ma jservuni...

ĊETTA : Ma nibdewx bħas-soltu, Gejt.

GEJTU : Mhux hu beda bil-kerà u mhux kera? Jien semmejtlu xi flus? Jien la għandi bżonn lilu u m'għandi bżonn lil hadd, niżzi hajr lis-sema...

PAWLU : Dan żgur... professur bħalek...

GEJTU : Le, int professur... ara toħroġ għall-pulitka forsi jagħmluk Ministru tat-Teżor... biżżejjed tgħidilhom kif qed tmexxi r-renti ta' oħti biex itellgħuk fis-Sala ta' l-Arazzi...

PAWLU : Xi trid tgħid biha din, Gejt? Ma tridx forsi tgħid li qiegħed nisraq lil hutu, hux?

GEJTU : Tisraqhom le...

PAWLU : Mela?

GEJTU : Li qiegħed! tuexxi l-wirt li misshom hutu mill-aġġar li tista'.

ĊETTA : Gejt, hallik minn dan, issa...

GEJTU : U kif inhallini minn dan? Mela jekk inhuwa huk, jien m'inhix huk ukoll? Għax għandu jifgħkom lura?

ĊETTA : U issa baqgħalna żmien nimxu 'l quddiem?

PAWLU : (*Lil Gejt*) Skazi, tafx... F'hix qiegħed inwaddabhom lura lil hutu?

GEJTU : Taf xejn li dik il-għalqa li tniess ma' dik ta' Ċetta, ta' fuq ir-riħ ta' Haż-Żabbar, għadhom kemm tawha ċens bi tmintax irbiegħi l-qasba?

PAWLU : B'daqshekk?

GEJTU : U int baqjt tqabbilha b'għaxar liri fis-sena... Il-lum fadal għelieqi ta' għaxar liri fis-sena?

PAWLU : Inti dik tiegħek? Forsi ma rridux ngħollu qbiela! Dik tiegħek?

GEJTU : Lanqas hija tiegħek. U meta tista' ddaħhal lil oħti tletin lira ma għandekx iddaħhlilha għaxar liri biss...

PAWLU : U erhina, Gejt! Imbagħad dan għalfejn? Biex inzi-

- du għoxrin lira fis-sera? Ahna għalina kull ftit wisq u, niżzu hajr 'l Alla ma għandniex bżonn ta' flus...
- GEJTU : Skuzani hej... ma kontx naf li rbahtu tad-Derby...
- PAWLU : Tad-Derby forsi rbahtu int, għax is-soltu int tmur il-Marsa għat-tigrijiet.
- GEJTU : Billi immar il-Marsa? Il-Marsa mhux diżunur, basta ma mmurx għand Karla tal-laundry...
- PAWLU : (*Maqrus, jagħti daqqa ta' ponn fuq il-mejda*) Ara, haqq... ma ssemmix nies! Għax ara kemm jien raġel sewwa
- ĊETTA : (*Tgħajjat*) Fonsu! Fonsu! Ejja, Fons, jahasra!... (*tibqa' tgħajjat sakemm ..*)
- PAWLU : (*Jissokta dejjem aktar sħun*) ...fl-aħħar nagħmillek waħda tinkiteb...
- GEJTU : (*Lil Ċetta*) Erbilu jitqalleb... dak qatt ma beżża' lil hadd...
- PAWLU : Jien għad nibagħtek l-isptar... nurik kif issemmi lin-nies hawn ġewwa...
- ĊETTA : (*Dejjem tgħajjat*) Ejja, Fons... ejja... sa jitqatlu...
- GEJTU : Obżoq... obżoq... biex tistrieħ...
- PAWLU : Ilsiemek għad fih l-istess velenu li kellu meta kont għadek ta' għoxrin sena...
- GEJTU : U int għadek iżzommna bi tfal bħal meta kellna għoxrin sena...
- FONSU : (*Jidholi—aktarx inkwiet*) X'gara? X'reġa' gara?
- PAWLU : Dak... jiġi taparsi jara lil Ċetta biex bl-iskuża tagħha jaqla' l-imrar li għandu kontra tiegħi.
- GEJTU : (*Lil Ċetta*) Min beda? Jekk int mara għid min beda minna...
- ĊETTA : Jahasra sa toqtluni... sa toqtluni...
- FONSU : (*Bejn l-aħwa*) Iva ma trabbux ftit għaqal? Lanqas minn oħtkom ma tistfu? Tafu li hi marida, li l-inkwiet jagħmlilha d-deni...
- PAWLU : (*B'daqqa ta' ponn oħra fuq il-mejda*) Saħħa jiġi f'dari... jinsolentani wkoll?
- GEJTU : U għid li bdejti tiżmaga...
- FONSU : Gejtu... Pawlu ...għal ruħ ommna l-għażiża... dan kif sirtu? Donnkom kelb u qattus...
- ĊETTA : Qishom ix-xitan u s-salib...
- PAWLU : Mhux hu beda? Jien kellimtu?
- GEJTU : Bdejti int! Kont mejjet biex tisfoga!

FONSU : Iva x'gara? Nista' nkun naf x'gara? Lanqas haqq li ndaħħku l-ġirien bina.

ĊETTA : Jaħasra! lanqas haqq il-qatgħa li tawni... Kienu sa jaq-bdu f'xulxin, Fons... kienu sa joqtlu lil xulxin...

FONSU : Dan jonqos. Fløk li ngħixu l-erbgħa flimkien ta' aħwa li aħna... naqbd u f'xulxin... dan jonqos. Puhhh! għalina. Sirtu aghar miċ-ċrieċer tal-kerrejja taġħna...

ĊETTA : Fons, jaħasra! agħtini qatra xi haġa għax qiegħda nboss roġħda ma' ġismi kollu.

FONSU : Dak hu! Ħudu gost, ħudu pjaċir... jien indur biha l-ġurnata kemm hi twila u intom fl-aħjar tirvinawli xogħli kollu...

PAWLU : Fejn hu l-brandy, Fons? (*ifibtax*).

GEJTU : Brandy għandha qalbha fjakka?

ĊETTA : Kemm immissu naqra ma' xofftejja, jaħasra!...

FONSU : (*Li sa dan il-waqt ikun sab il-flirkun tal-brandy u tah lil Ċetta*).

ĊETTA : (*tmisnu ftit ma' xofftejha*) Hekk... nofs qatra... mur ġib lil ommi u lil misseri jarawkom titgħajru...

FONSU : Iva int toqgħodx tinkwieta ruhek... issa ma spiċċax kollox?

ĊETTA : Int ma tafx x'qatgħa tawni! Ma tafx qalbi kif bdiet tħabbat...

FONSU : Issa oqgħod ftit bi kwietek, forsi fl-aħħar il-Bambin jilluminahom...

GEJTU : Jien ħliff kemm-il darba li hawn ġew ma nirfissx aktar... inrodd salib għal wiċċi u ma nidholx aktar f'din id-dar...

FONSU : Imma dawn x'raġunijiet huma? Għax ma għandekx tidħol aktar?

GEJTU : Jien dan l-inkwiet x'irridu?

PAWLU : L-inkwiet mhux int iġġibu? Jien qatt nindaħallek fil-bini li għandek? X'ridt tibda bil-għalqa ta' Haż-Żabbar?

GEJTU : (*ironiku*) Nitolbok skuża, Pawl... mil-lum 'il quddiem inħallik tgħaffeg fil-proprietà ta' oħti kemm trid u kemm jogħġbok...

PAWLU : Qiegħed tisma', Fons? Qiegħda tisma', Ċett? Ngħaffeg!... Bħallikeku qiegħed nisraqkom...

GEJTU : (*Bis-saħħa*) Jien m'inhix ingħidlek li qiegħed tisraqhom, kiesaħ... Qegħdin taraw kif iġħawweg il-kliem?

- FONSU : Nispiċċawha darba għal dejjem, l-aħwa... Min jis-maġhkom jaħseb li aħna é-Ċisk! Hlief fuq bini u flus ma tafux tithaddtu...
- GEJTU : Sewwa qiegħed tgħid. Fons... nispiċċawha... nispiċċawha darba għal dejjem. Jidher ċar li Pawlu ma jhux gost jarani hawn ġewwa... (*jieħu l-kappell*) Jien sejjer; jekk tkunu tridu tarawni tafu fejn noqgħod; il-bieb ta' dari miftuħ dejjem...
- ĊETTA : U jien nista' niġi narak?
- FONSU : Lanqas iridha tqum minn fuq il-pultruna t-tabib!...
- GEJTU : Insomma jien hawn ġew ma nidholx aktar.
- PAWLU : (*Sarkastiku mill-aktar*) Min irid jarah imur huwa... jabbni! Id-Duke of Connaught...
- GEJTU : (*Fuq tiegħu*) M'inhix id-Duke of Connaught jien; ma nafx li m'inhix id-Duke of Connaught? Jien Gejt Catania!
- PAWLU : Erfagħli l-ottu!
- GEJTU : Dak għid lil Karla tal-laundry terfagħhulek...
- PAWLU : (*B'rabja kbira jaġhti daqqa ta' ponn fuq il-mejda*) Haqq... għidtlek issemmix nies...
- GEJTU : Irid insemmi... irrid insemmi... lil Karla tal-laundry!
- PAWLU : (*Imur jiġri fuqu u jaġħtih daqqa ta' ħarta*) Mela ħa!!! Nassies... Velenuż... (*u jidhol jiġri f'kamartu*).
- GEJTU : Imbruljun... ħalliel... ħalliel... (*u jaqbad il-gasrija ta' fuq il-mejda u jwaddabha lil Pawlu huwa u dieħel f'kamartu*)
- FONSU : (*Iżda jkun żammli driegħu u l-gasrija tiġi fl-art*) Biż-żejjed... Għarukaża... għarukaża...
- ĊETTA : (*Ma' tul din il-qlieda tipprova tqum minn postha tgħajjat* PAWLU, GEJTU *iżda terġa' taqa' għal mejta fuq il-pultruna żżomm qalbha u blissen il-kelma AJMA, AJMA li tibqa' tirripeti sakemm ma tinstemax aktar: tkun mejta*).
- FONSU : (*Imur jiġri għal fuqha*) Ċetta... Ċetta...
- GEJTU : (*Iluwa ukoll jinduna li Ċetta qiegħda tmut, imur jiġri hdejha u jintefa' għarkobbtejh quddiemha*) Oħt... Oħt...
- FONSU : (*Igħatti spallejn Ċetta bir-zall li jkun hemm fuq dahar il-pultruna*) Miskina... xi tbaqbiqa tajtuha... Ċetta!... (*iżda jinduna li hija mietet u jaqa' jibki b'wiċċu fuq dahar il-pultruna*).
- GEJTU : (*Tqum bil-wieqfa, iħares lejn oħtu u kollu mbikki*) Miskina Ċetta tagħna! (*billkemm jitharrek jasal sal-bieb fejn daħal ħuk, u b'lehen miksur isejjah*) Pawl... Pawlu... (*u bħal statwa jibqa' fuq il-bieb sieket jirrottta d-dmugħ*).

PAWLU : Ni trid? (*iżda meta jaraħ jibki malajr jilbiddel*) X'gára? (*jinduna b'li jkun ġara*) Gejt?

GEJTU : (*Imbikki*) Ċetta hallietna!

PAWLU : Ċetta? (*inur jġri fuq oħtu, iwaqlaħa*) Ċett... Ċett... (*hadd ma jwieġbu—bil-mod jersaq lejn Gejtu u b'lehen miksur*) Gejt... x'għamilna b'idejna...

GEJTU : Ahna... ahna... kollha ktiġa tagħna (*u jinferr jolfoq bħal tarbija fuq sider Pawlu*).

FONSU : (*Ibus lil oħtu fuq rasha*) Miskina, Ċetta... Miskina... (*u jarġa' jinferr f'bilja fuq il-pultruna*).

S I P A R J U.
